

Załącznik do obwieszczenia Ministra Energii
z dnia 16 maja 2018 r. (poz. 1158)

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI¹⁾

z dnia 2 lipca 2010 r.

w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego²⁾

Na podstawie art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771 i 1000) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci;
- 2) warunki przyłączenia do sieci, w tym wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci instalacji skroplonego gazu ziemnego, instalacji magazynowych, sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych oraz gazociągów bezpośrednich;
- 3) sposób prowadzenia obrotu paliwami gazowymi;
- 4) warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych;
- 5) zakres, warunki i sposób bilansowania systemu gazowego oraz prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niezbilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu;
- 6) zakres, warunki i sposób zarządzania ograniczeniami w systemie gazowym;
- 7) warunki współpracy pomiędzy operatorami systemów gazowych, w tym z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych;
- 8) parametry jakościowe paliw gazowych i standardy jakościowe obsługi odbiorców;
- 9) sposób załatwiania reklamacji.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) instrukcja – instrukcję ruchu i eksploatacji sieci przesyłowej lub instrukcję ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej w rozumieniu art. 9g ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 2) moc przyłączeniowa – planowaną, maksymalną godzinową możliwość dostarczania lub odbierania paliwa gazowego, służącą do zaprojektowania przyłącza, określoną w umowie o przyłączenie do sieci;
- 3) przepustowość techniczna systemu gazowego – maksymalną ciągłą przepustowość systemu gazowego, w ramach której operator systemu przesyłowego gazowego lub operator systemu dystrybucyjnego gazowego może świadczyć usługi przesyłania paliw gazowych lub dystrybucji tych paliw;
- 4) przepustowość zarezerwowana systemu gazowego – przepustowość systemu przesyłowego gazowego lub systemu dystrybucyjnego gazowego zarezerwowaną w związku z zawartymi przez operatora systemu gazowego umowami o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych lub ich dystrybucji oraz umowami o przyłączenie do sieci gazowej, o ile nie upłynął przewidywany w nich termin zawarcia umowy, na podstawie której miało nastąpić dostarczanie paliw gazowych;

¹⁾ Obecnie działem administracji rządowej – energia kieruje Minister Energii, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii (Dz. U. poz. 2314).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 1 lutego 2010 r. pod numerem 2010/0081/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. WE L 204 z 21.07.1998, str. 37, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 20, str. 337, z późn. zm.).

- 5) przyłącze do sieci gazowej – odcinek sieci od gazociągu zasilającego do armatury odcinającej służący do przyłączenia do sieci gazowej urządzeń lub instalacji podmiotu przyłączanego;
- 6) punkt wejścia do systemu gazowego – miejsce wprowadzania paliw gazowych do systemu gazowego;
- 7) punkt wyjścia z systemu gazowego – miejsce odbioru paliw gazowych z systemu gazowego;
- 8) układ pomiarowy – gazomierze i inne urządzenia pomiarowe, a także układy połączeń między nimi, służące do pomiaru ilości paliw gazowych odebranych lub wprowadzonych do sieci;
- 9) zgłoszenie zapotrzebowania – wcześniejsze powiadomienie przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych przez użytkownika systemu gazowego o faktycznej ilości paliwa gazowego, którą użytkownik systemu gazowego zamierza wprowadzić do systemu gazowego lub z niego odebrać;
- 10) punkt wirtualny – punkt leżący między punktem wejścia do systemu przesyłowego gazowego a punktem wyjścia z systemu przesyłowego gazowego, o niesprecyzowanej fizycznej lokalizacji, w którym następuje obrót paliwami gazowymi.

Rozdział 2

Kryteria podziału na grupy podmiotów ubiegających się o przyłączenie do sieci oraz warunki przyłączania do sieci

§ 3. Podmioty ubiegające się o przyłączenie do sieci gazowej dzieli się na grupy przyłączeniowe według następujących kryteriów:

- 1) grupa A – podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci będą bezpośrednio przyłączane do sieci przesyłowej lub sieci dystrybucyjnej wysokiego ciśnienia, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w pkt 3;
- 2) grupa B – podmioty, których urządzenia, instalacje i sieci będą przyłączane do sieci dystrybucyjnej innej niż wymieniona w pkt 1, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w pkt 3, z podziałem na podgrupy:
 - a) podgrupa I – podmioty, które będą odbierać gaz ziemny wysokometanowy lub propan-butan w ilości nie większej niż 10 m³/h albo gaz ziemny zaazotowany w ilościach nie większych niż 25 m³/h,
 - b) podgrupa II – pozostałe podmioty;
- 3) grupa C – podmioty zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, ich wytwarzaniem, przetwarzaniem lub wydobywaniem, magazynowaniem paliw gazowych oraz skraplaniem lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego.

§ 4. Przyłączenie podmiotu do sieci następuje na podstawie umowy o przyłączenie do sieci, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, zwanej dalej „ustawą”, i po spełnieniu warunków przyłączenia do sieci, zwanych dalej „warunkami przyłączenia”.

§ 5. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci instalacji skroplonego gazu ziemnego, instalacji magazynowych, sieci przesyłowych lub dystrybucyjnych oraz gazociągów bezpośrednich określa załącznik do rozporządzenia.

§ 6. 1. Podmiot ubiegający się o przyłączenie do sieci, zwany dalej „wnioskodawcą”, składa wniosek o określenie warunków przyłączenia w przedsiębiorstwie energetycznym zajmującym się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, do którego sieci ubiega się o przyłączenie.

2. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, nie spełnia wymogów określonych w § 7, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, w terminie 7 dni od daty wpłynięcia wniosku, wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie nie krótszym niż 21 dni. Jeżeli wniosek nie zostanie uzupełniony w wyznaczonym terminie, przedsiębiorstwo energetyczne pozostawia go bez rozpatrzenia.

3. Wzór wniosku o określenie warunków przyłączenia ustala oraz udostępnia w swojej siedzibie i na swojej stronie internetowej przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.

4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio w przypadku zwiększenia zapotrzebowania na moc przyłączeniową lub zmiany dotychczasowych warunków i parametrów technicznych pracy urządzeń, instalacji lub sieci.

§ 7. 1. Wniosek o określenie warunków przyłączenia powinien zawierać:

- 1) oznaczenie wnioskodawcy;
- 2) określenie:
 - a) planowanego terminu rozpoczęcia odbioru lub dostarczania paliwa gazowego,
 - b) punktu wyjścia z systemu gazowego,

- c) przewidywanego rocznego zapotrzebowania na paliwa gazowe,
- d) mocy przyłączeniowej,
- e) przeznaczenia paliwa gazowego.

2. Wniosek o określenie warunków przyłączenia dla wnioskodawcy zaliczanego do grupy przyłączeniowej A i grupy przyłączeniowej B podgrupa II powinien zawierać dane i informacje, o których mowa w ust. 1, oraz:

- 1) określenie punktu wejścia do systemu gazowego;
- 2) określenie minimalnego i maksymalnego godzinowego, dobowego oraz rocznego zapotrzebowania na paliwo gazowe, a także przewidywanej charakterystyki rocznego jego poboru;
- 3) określenie wymagań w okresie rozruchu podłączonej sieci lub instalacji;
- 4) określenie wymaganego ciśnienia minimalnego i maksymalnego w miejscu odbioru paliwa gazowego;
- 5) określenie parametrów jakościowych paliwa gazowego lub warunków jego dostarczania, jeżeli specyfika pracy urządzeń, instalacji lub sieci wnioskodawcy umożliwia odbieranie i dostarczanie paliwa gazowego o parametrach jakościowych odmiennych niż określone w § 38;
- 6) informację o konieczności zapewnienia usługi nawaniania paliwa gazowego;
- 7) informację o możliwości korzystania z innych źródeł energii w przypadku przerw lub ograniczeń w dostarczaniu paliwa gazowego.

3. Wniosek o określenie warunków przyłączenia dla wnioskodawcy zaliczanego do grupy przyłączeniowej C powinien zawierać dane i informacje, o których mowa w ust. 1, oraz określenie:

- 1) przewidywanej ilości paliwa gazowego dostarczanego do sieci lub z niej odbieranego w roku, w którym ma nastąpić przyłączenie do sieci, oraz w dwóch kolejnych latach;
- 2) wymaganego maksymalnego i minimalnego ciśnienia paliwa gazowego w miejscu jego dostarczania lub odbioru;
- 3) minimalnego i maksymalnego godzinowego zapotrzebowania na paliwa gazowe;
- 4) rodzaju paliwa gazowego dostarczanego do systemu gazowego oraz prognozy zmienności jego składu;
- 5) charakterystyki pracy oraz pojemności czynnej instalacji magazynowej, w przypadku wnioskodawców będących przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się magazynowaniem paliw gazowych;
- 6) sezonowej charakterystyki dostaw do sieci gazu z instalacji skroplonego gazu ziemnego, w przypadku wnioskodawców będących przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się skraplaniem gazu ziemnego lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego.

4. Do wniosków, o których mowa w ust. 1 i 2, należy dołączyć:

- 1) oświadczenie wnioskodawcy o posiadaniu tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączone urządzenia, instalacje lub sieci;
- 2) plan zabudowy lub szkic sytuacyjny określający usytuowanie obiektu, w którym będą używane przyłączone urządzenia, instalacje lub sieci, względem istniejącej sieci, usytuowanie sąsiednich obiektów oraz propozycję lokalizacji punktu wyjścia z systemu gazowego.

5. Do wniosków, o których mowa w ust. 3, należy dołączyć projekt zagospodarowania działki lub terenu sporządzony na kopii aktualnej mapy zasadniczej lub na mapie jednostkowej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, z zaznaczonymi przyłączanymi urządzeniami, instalacjami lub sieciami.

§ 8. 1. Warunki przyłączenia określają w szczególności:

- 1) miejsce przyłączenia urządzeń, instalacji lub sieci oraz ich parametry techniczne;
- 2) zakres niezbędnych zmian w sieci związanych z przyłączeniem do sieci gazowej;
- 3) parametry techniczne przyłącza do sieci gazowej;
- 4) minimalne i maksymalne ciśnienie dostarczania i odbioru paliwa gazowego;
- 5) wymagania dotyczące układu pomiarowego oraz miejsca jego zainstalowania;
- 6) moc przyłączeniową;

- 7) charakterystykę dostarczania i odbioru paliwa gazowego, w tym minimalne i maksymalne godzinowe, dobowe oraz roczne ilości jego dostarczania i odbioru;
- 8) miejsce rozgraniczenia własności sieci przedsiębiorstwa energetycznego i instalacji podmiotu przyłączanego;
- 9) wymagania dotyczące wyposażenia stacji gazowej lub układu pomiarowego, rodzaju tego układu, a także telemetrii oraz ochrony przeciwkorozyjnej.

2. Warunki przyłączenia wydawane wnioskodawcy zaliczanemu do grupy przyłączeniowej B podgrupy I nie zawierają informacji, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 7 i 9.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych wydaje warunki przyłączenia w terminie:

- 1) 21 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej B podgrupy I;
- 2) 45 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej A lub grupy przyłączeniowej B podgrupy II;
- 3) 60 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku przez wnioskodawcę zaliczanego do grupy przyłączeniowej C.

2. W przypadku gdy wydanie warunków przyłączenia jest uzależnione od uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa energetycznego, terminy, o których mowa w ust. 1, przedłuża się o okres niezbędny do uzyskania tych warunków od innego przedsiębiorstwa energetycznego.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, informuje niezwłocznie wnioskodawcę o konieczności uzyskania warunków przyłączenia od innego przedsiębiorstwa energetycznego i terminie ich wydania.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne informuje niezwłocznie wnioskodawcę o innym terminie wydania warunków przyłączenia, w przypadku gdy z istotnych powodów nie może być dotrzymany termin, o którym mowa w ust. 1.

§ 10. 1. W przypadku odmowy wydania warunków przyłączenia z powodu braku warunków technicznych lub ekonomicznych, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych informuje niezwłocznie wnioskodawcę o odmowie ich wydania.

2. Na żądanie wnioskodawcy, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych przedstawia informacje o działaniach, jakie muszą być podjęte w zakresie rozbudowy sieci, aby nastąpiło przyłączenie do sieci.

§ 11. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, na wniosek podmiotu, który nie posiada tytułu prawnego do korzystania z obiektu, w którym będą używane przyłączane urządzenia, instalacje i sieci, informuje go o możliwości przyłączenia do sieci.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest wydawana w terminie, o którym mowa w § 9 ust. 1.

Rozdział 3

Sposób prowadzenia obrotu paliwami gazowymi

§ 12. Przedsiębiorstwo energetyczne prowadzi obrót paliwami gazowymi na warunkach określonych w ustawie, koncesji, taryfie i umowie sprzedaży paliwa gazowego lub umowie kompleksowej.

§ 13. 1. W celu realizacji umów sprzedaży paliwa gazowego oraz umów kompleksowych odbiorcy składają zgłoszenia zapotrzebowania do przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem paliwami gazowymi.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do odbiorców końcowych zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I.

§ 14. 1. W przypadku zmiany sprzedawcy przez odbiorcę końcowego:

- 1) odbiorca końcowy zawiera umowę sprzedaży z nowym sprzedawcą;
- 2) odbiorca końcowy wypowiada umowę sprzedaży dotychczasowemu sprzedawcy;
- 3) nowy sprzedawca informuje dotychczasowego sprzedawcę i przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych o dniu rozpoczęcia przez niego sprzedaży paliw gazowych;
- 4) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych dokonuje odczytu wskazań układu pomiarowego w celu dokonania rozliczeń odbiorcy końcowego z dotychczasowym sprzedawcą;
- 5) przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych niezwłocznie przekazuje dane pomiarowe dotychczasowemu i nowemu sprzedawcy.

2. Odczytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, dokonuje się nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od ostatniego dnia obowiązywania umowy sprzedaży zawartej z dotychczasowym sprzedawcą. W przypadku braku możliwości dokonania tego odczytu przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych dokonuje oszacowania ilości sprzedanego paliwa gazowego według stanu na ostatni dzień obowiązywania umowy sprzedaży zawartej z dotychczasowym sprzedawcą.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych udostępnia procedurę zmiany sprzedawcy w swojej siedzibie i publikuje ją na swojej stronie internetowej.

Rozdział 4

Warunki świadczenia usług przesyłania, dystrybucji, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego, prowadzenia ruchu sieciowego i eksploatacji sieci oraz korzystania z systemu gazowego i połączeń międzysystemowych

§ 15. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych świadczy usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych na warunkach określonych w koncesji, taryfie, umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych oraz w instrukcji.

§ 16. Świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych odbywa się:

- 1) w sposób ciągły, o ile w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych strony nie postanowiły, że usługa ta może być świadczona w sposób przerywany;
- 2) z zapewnieniem parametrów jakościowych, o których mowa w § 38.

§ 16a. W przypadku gdy obrót paliwami gazowymi prowadzony będzie w punkcie wirtualnym, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych świadczy usługę przesyłania na rzecz:

- 1) sprzedawcy – między punktem wejścia do systemu przesyłowego gazowego a punktem wirtualnym;
- 2) odbiorcy – między punktem wirtualnym a punktem wyjścia z systemu przesyłowego gazowego.

§ 17. Przedsiębiorstwo energetyczne, świadcząc usługę przesyłania lub dystrybucji:

- 1) instaluje na własny koszt układ pomiarowy w miejscu określonym w umowie o przyłączenie do sieci, w przypadku odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B;
- 2) przez całą dobę przyjmuje od odbiorców zgłoszenia dotyczące awarii lub zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych;
- 3) niezwłocznie przystępuje do likwidacji występujących w sieci gazowej awarii i usuwania zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych;
- 4) powiadamia użytkowników systemu gazowego o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania paliw gazowych, przerwanych z powodu awarii sieci gazowej;
- 5) powiadamia użytkowników systemu gazowego o terminach i czasie trwania planowanych przerw w dostarczaniu paliw gazowych w formie ogłoszeń prasowych, internetowych, komunikatów radiowych lub telewizyjnych, w inny sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie lub w drodze indywidualnych zawiadomień, przekazanych na piśmie, telefonicznie bądź za pomocą innego środka telekomunikacji co najmniej na:
 - a) 7 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla odbiorców zaliczanych do grupy przyłączeniowej B podgrupy I,
 - b) 14 dni przed dniem planowanej przerwy w dostarczaniu paliw gazowych dla pozostałych odbiorców;
- 6) odpłatnie podejmuje stosowne czynności w sieci gazowej w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu gazowego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej sieci.

§ 18. 1. Użytkownicy systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego składają zgłoszenia zapotrzebowania przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, z którym zawarli umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych. Zgłoszenia te podlegają zatwierdzeniu przez przedsiębiorstwo energetyczne.

2. Zatwierdzone zgłoszenia zapotrzebowania, ich realizacja oraz rozdział między użytkowników systemu gazowego ilości paliw gazowych wprowadzanych w danym punkcie wejścia do systemu gazowego oraz odbieranych w danym punkcie wyjścia z systemu gazowego stanowią podstawę do rozliczeń za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych.

2a. W przypadku świadczenia usługi przesyłania, o której mowa w § 16a, sprzedawca i jego odbiorcy odrębnie składają zgłoszenia zapotrzebowania. Ilość paliw gazowych określona w zgłoszeniu sprzedawcy powinna być równa sumie ilości paliw gazowych określonych w zgłoszeniach jego odbiorców. Zgłoszenia te stanowią podstawę do rozliczeń za świadczone usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych i rozliczeń z tytułu niebilansowania paliw gazowych dostarczonych i odebranych z systemu gazowego.

3. Określona w zgłoszeniu zapotrzebowania suma ilości paliw gazowych wprowadzonych do systemu gazowego powinna być równa sumie ilości paliw gazowych odebranych z tego systemu, chyba że użytkownik systemu gazowego podejmuje działania mające na celu uniknięcie niebilansowania paliw gazowych dostarczonych i odebranych przez niego z systemu gazowego. W przypadku świadczenia usługi przesyłania, o której mowa w § 16a, punkt wirtualny uznaje się za miejsce odbioru paliwa gazowego z systemu gazowego i wprowadzania paliwa gazowego do systemu gazowego.

4. Zgłoszenia zapotrzebowania dla punktów wejścia do systemu gazowego lub punktów wyjścia z systemu gazowego, znajdujących się na połączeniu systemu gazowego z innymi systemami gazowymi, powinny być zgodne z odpowiadającymi im zgłoszeniami zapotrzebowania w innych systemach gazowych połączonych z tym systemem.

5. Zgłoszenia zapotrzebowania należy składać w okresie rocznym, tygodniowym lub dobowym. Powinny one uwzględniać ograniczenia systemowe określone przez przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.

§ 19. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych lub skraplaniem gazu ziemnego, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego świadczy usługi magazynowania lub skraplania gazu ziemnego na warunkach określonych w koncesji, taryfie, umowie o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych lub umowie o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego.

§ 20. Świadczenie usług magazynowania paliw gazowych oraz usług skraplania gazu ziemnego odbywa się w sposób ciągły, o ile w umowie o świadczenie usług magazynowania paliw gazowych lub skraplania gazu ziemnego strony nie postanowiły, że usługa ta może być świadczona w sposób przerywany.

§ 21. Przedsiębiorstwo energetyczne świadczące usługę magazynowania paliw gazowych lub skraplania gazu ziemnego:

- 1) niezwłocznie przystępuje do likwidacji awarii i usuwania zakłóceń w pracy instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 2) powiadamia użytkowników systemu gazowego o przewidywanym terminie likwidacji awarii i usunięcia zakłóceń w pracy instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 3) powiadamia użytkowników systemu gazowego o terminach i czasie trwania planowanych przerw w pracy instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 4) odpłatnie podejmuje stosowne czynności w instalacji magazynowej lub w instalacji skroplonego gazu ziemnego w celu umożliwienia bezpiecznego wykonania przez użytkownika systemu gazowego lub inny podmiot prac w obszarze oddziaływania tej instalacji.

§ 22. Ruch sieciowy i eksploatacja sieci gazowej powinny odbywać się zgodnie z instrukcją, opracowaną i udostępnianą przez właściwego operatora.

§ 23. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego zapewnia dostęp do połączeń międzysystemowych, w zakresie posiadanych zdolności przesyłowych, na warunkach uzgodnionych z operatorami systemów przesyłowych gazowych krajów sąsiadujących z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wykorzystaniem mechanizmu udostępniania zdolności przesyłowych spełniającego wymagania niedyskryminacji i przejrzystości.

Rozdział 5

Zakres, warunki i sposób bilansowania systemu gazowego i prowadzenia z użytkownikami tego systemu rozliczeń wynikających z niebilansowania paliw gazowych dostarczonych i pobranych z systemu

§ 24. 1. Operator systemu przesyłowego bilansuje system gazowy w taki sposób, aby nastąpiło zrównoważenie zapotrzebowania na paliwa gazowe z dostarczającymi paliwami gazowymi, z uwzględnieniem ograniczeń sieciowych.

2. Bilansując system gazowy, operator systemu przesyłowego gazowego dostarcza użytkownikowi systemu przesyłowego gazowego lub od niego pobiera paliwo gazowe w ilości niezbędnej dla wyrównania różnicy między ilością paliwa gazowego wprowadzonego do systemu przesyłowego gazowego a ilością paliwa gazowego odebranego z tego systemu przez użytkownika systemu gazowego.

3. Operator systemu przesyłowego gazowego określa niezbilansowanie paliw gazowych dostarczanych i pobranych z systemu przesyłowego gazowego spowodowane przez użytkownika tego systemu, jako różnicę między sumą ilości paliwa gazowego wprowadzonego a sumą ilości paliwa gazowego odebranego, we wszystkich punktach, w których użytkownik ten przekazuje lub odbiera to paliwo.

4. Operator systemu przesyłowego gazowego prowadzi rozliczenia wynikające z niezbilansowania paliwa gazowego dostarczonego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego.

5. Bilansowanie systemu przesyłowego gazowego odbywa się w jednostkach energii.

§ 25. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego w celu zapewnienia bilansowania systemu przesyłowego gazowego w szczególności:

- 1) w zależności od posiadanych pojemności magazynowych, utrzymuje dodatkowe ilości paliwa gazowego w celu pokrycia deficytu wynikającego z niezbilansowania paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego w zakresie dopuszczalnych limitów niezbilansowania, o których mowa w § 27;
- 2) rezerwuje dodatkowe pojemności w instalacjach magazynowych w celu odbioru nadwyżki paliwa gazowego z systemu gazowego, wynikającej z niezbilansowania tego paliwa dostarczanego i pobranego z systemu gazowego w zakresie dopuszczalnych limitów niezbilansowania, o których mowa w § 27.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych udostępnia operatorowi systemu przesyłowego gazowego część pojemności czynnej instalacji magazynowej oraz moc zatlaczania i odbioru, niezbędną do realizacji zadań operatora systemu przesyłowego gazowego, na warunkach określonych w umowie.

3. Operator systemu przesyłowego gazowego, do dnia 15 października każdego roku, informuje przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych o niezbędnej pojemności czynnej instalacji magazynowych, mocy odbioru i mocy ich napełniania na rok następny.

§ 26. 1. W przypadku niezbilansowania ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu gazowego, w ramach dopuszczalnych limitów niezbilansowania, o których mowa w § 27, operator systemu przesyłowego gazowego podejmuje działania mające na celu stabilizację pracy systemu przesyłowego gazowego.

2. W przypadku gdy działania, o których mowa w ust. 1, są niewystarczające i nastąpiło niezbilansowanie paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego, operator systemu przesyłowego gazowego może wprowadzić dla użytkowników systemu, których działania spowodowały niezbilansowanie tego paliwa dostarczanego i pobranego z tego systemu powyżej limitów, o których mowa w § 27, indywidualne ograniczenia ilości paliwa gazowego wprowadzanego do systemu przesyłowego gazowego i z niego odbieranego.

3. Operator systemu przesyłowego gazowego, wprowadzając ograniczenia, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie przekazuje użytkownikowi systemu gazowego informacje o dniu, w którym ograniczenia będą wprowadzone, przewidywanym czasie ich trwania, maksymalnej godzinowej i dobowej możliwości dostaw i odbioru paliwa gazowego w określonych punktach.

4. Użytkownik systemu gazowego realizuje ograniczenia spowodowane niezbilansowaniem paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu gazowego, dostosowując dostawy i odbiór paliwa gazowego, zgodnie z informacją, o której mowa w ust. 3.

§ 27. Dla użytkowników systemu przesyłowego gazowego ustala się następujące limity niezbilansowania paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z tego systemu:

- 1) dobowy limit niezbilansowania paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego, który wynosi 5% ilości paliwa gazowego przekazanego przez tego użytkownika do systemu gazowego w punkcie wejścia do systemu gazowego w danej dobie gazowej;
- 2) graniczny dobowy limit niezbilansowania paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu przesyłowego gazowego, który wynosi 15% ilości paliwa gazowego przekazanego przez tego użytkownika do systemu przesyłowego gazowego w punkcie wejścia do tego systemu w danej dobie gazowej.

§ 28. 1. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego bilansuje system gazowy w taki sposób, aby ilość paliwa gazowego dostarczonego przez operatora do punktów wyjścia z systemu dystrybucyjnego gazowego odpowiadała ilości paliwa gazowego dostarczonego przez użytkowników systemu dystrybucyjnego gazowego do punktów wejścia do tego systemu.

2. Operator systemu dystrybucyjnego gazowego, w celu zapewnienia bilansowania systemu dystrybucyjnego, może nabyć paliwo gazowe na potrzeby bilansowania.

3. W przypadku niezbilansowania ilości paliwa gazowego dostarczanego i pobranego z systemu gazowego operator systemu dystrybucyjnego gazowego podejmuje działania mające na celu stabilizację pracy tego systemu.

Rozdział 6

Zakres, warunki i sposób zarządzania ograniczeniami w systemie gazowym

§ 29. 1. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego oraz operator systemu magazynowego:

- 1) zapobiega powstawaniu ograniczeń w systemie przesyłowym lub dystrybucyjnym gazowym lub w systemie magazynowym;
- 2) eliminuje ograniczenia przepustowości technicznej, rozbudowując zdolności przesyłowe, dystrybucyjne i pojemności magazynowe oraz modernizując sieci gazowe lub instalacje;
- 3) likwiduje awarie oraz steruje ruchem systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego lub instalacji magazynowej.

2. W sytuacji wystąpienia ograniczeń w systemie magazynowym operator systemu magazynowego w pierwszej kolejności oferuje pojemności magazynowe podmiotom zobowiązanym do utrzymywania zapasów obowiązkowych gazu ziemnego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1210 i 1387 oraz z 2018 r. poz. 650).

§ 30. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego w szczególności:

- 1) zapewnia:
 - a) co najmniej minimalne ciśnienie paliwa gazowego określone w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji w punkcie wyjścia z systemu gazowego, umożliwiające właściwą pracę tego systemu,
 - b) dotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych, o których mowa w § 38– o ile użytkownik systemu gazowego zapewnił w punkcie wejścia do systemu gazowego minimalne ciśnienie oraz parametry jakościowe paliwa gazowego;
- 2) kontroluje parametry jakościowe paliwa gazowego, ciśnienie tego paliwa i wielkość strumienia, w wyznaczonych punktach, oraz dostosowuje konfigurację pracy systemu gazowego w celu zapewnienia bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

§ 31. Użytkownik systemu gazowego, który zawarł z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych umowę o przesyłanie lub dystrybucję paliwa gazowego, dostarcza do punktu wejścia do systemu gazowego paliwo gazowe o co najmniej minimalnym ciśnieniu określonym w umowie o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych oraz o parametrach jakościowych, o których mowa w § 38.

§ 32. 1. Jeżeli użytkownik systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego wykorzystuje miesięcznie mniej niż 80% przepustowości zarezerwowanej systemu gazowego przez 6 kolejnych miesięcy, w tym w okresie od grudnia do marca roku następnego, operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego może wystąpić do użytkownika systemu gazowego z propozycją zrezygnowania z prawa do niewykorzystywanej przez niego przepustowości.

2. Operator systemu przesyłowego lub dystrybucyjnego gazowego oferuje uzyskaną przepustowość, o której mowa w ust. 1, w pierwszej kolejności tym użytkownikom systemu gazowego, których zapotrzebowanie nie zostało zrealizowane z powodu ograniczonej przepustowości technicznej systemu gazowego.

Rozdział 7

Warunki współpracy między operatorami systemów gazowych, w tym z innymi przedsiębiorstwami energetycznymi, w zakresie prowadzenia ruchu sieciowego oraz postępowania w sytuacjach awaryjnych

§ 33. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, magazynowaniem paliw gazowych, skraplaniem gazu ziemnego lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego oraz sprzedawcy paliw gazowych współpracują ze sobą w zakresie niezbędnym dla stabilnego i ciągłego funkcjonowania systemu gazowego oraz zapewnienia parametrów jakościowych paliw gazowych, o których mowa w § 38.

§ 34. 1. Operator systemu przesyłowego gazowego współpracuje z operatorami systemów dystrybucyjnych gazowych oraz innymi przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych w zakresie:

- 1) prowadzenia ruchu sieciowego;
- 2) funkcjonowania sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazowej oraz planowania i prowadzenia ruchu tych sieci;

- 3) planowania technicznych możliwości pokrycia zapotrzebowania na paliwa gazowe;
- 4) zapobiegania i usuwania awarii lub zagrożeń bezpiecznego funkcjonowania sieci gazowych oraz odtwarzania sieci uszkodzonych w wyniku awarii;
- 5) planowania rozwoju sieci gazowych oraz sporządzania planów rozwoju, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy;
- 6) sposobu i zakresu przekazywania danych dotyczących funkcjonowania sieci gazowych;
- 7) sprawdzenia zgodności zgłoszeń zapotrzebowania w punktach łączących ich systemy gazowe;
- 8) procedur przekazywania:
 - a) informacji dotyczących zgłoszeń zapotrzebowania,
 - b) wyników pomiarów ilości i jakości paliwa gazowego.

2. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych współpracują z przedsiębiorstwami energetycznymi zajmującymi się magazynowaniem paliw gazowych lub skraplaniem, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego w zakresie:

- 1) pracy sieci przesyłowej, dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego;
- 2) zapobiegania i usuwania awarii lub zagrożeń bezpiecznego funkcjonowania sieci gazowych lub instalacji oraz odtworzenia tych sieci lub instalacji uszkodzonych w wyniku awarii;
- 3) planowania rozwoju sieci gazowych lub instalacji;
- 4) zakresu i sposobu przekazywania danych o sieciach gazowych lub instalacjach oraz zakresie tych danych.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, magazynowaniem paliw gazowych lub skraplaniem, lub regazyfikacją skroplonego gazu ziemnego współpracują z przedsiębiorcami energetycznymi zajmującymi się obrotem paliwami gazowymi w zakresie:

- 1) planowania rozwoju sieci gazowych lub instalacji;
- 2) planowania technicznych możliwości pokrycia zapotrzebowania na paliwa gazowe;
- 3) przedsięwzięć racjonalizujących zużycie paliw gazowych.

§ 35. Operatorzy systemów gazowych oraz przedsiębiorstwa energetyczne współpracują ze sobą w zakresie koordynacji rozwoju systemu gazowego, w szczególności przekazując aktualizowane, nie rzadziej niż raz w roku, informacje dotyczące planowanych inwestycji oraz prognoz zapotrzebowania na paliwa gazowe.

§ 36. Zakres oraz harmonogram remontów i prac eksploatacyjnych urządzeń, instalacji i sieci mających wpływ na ruch i eksploatację sieci, do której są przyłączone, wymagają uzgodnienia z przedsiębiorstwem energetycznym eksploatującym tę sieć.

§ 37. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych powiadamia przedsiębiorstwa energetyczne zarządzające systemami gazowymi współpracującymi o wystąpieniu awarii mogącej mieć wpływ na prace ich urządzeń, instalacji lub sieci, a w szczególności o przewidywanym czasie jej trwania i o jej zakresie.

Rozdział 8

Parametry jakościowe paliw gazowych, standardy jakościowe obsługi odbiorców oraz sposób załatwiania reklamacji

§ 38. 1. Ustala się następujące parametry jakościowe paliw gazowych przesyłanych sieciami przesyłowymi i dystrybucyjnymi gazowymi:

- 1) zawartość siarkowodoru nie powinna przekraczać $7,0 \text{ mg/m}^3$;
- 2) zawartość siarki merkaptanowej nie powinna przekraczać $16,0 \text{ mg/m}^3$;
- 3) zawartość siarki całkowitej nie powinna przekraczać $40,0 \text{ mg/m}^3$;
- 4) zawartość par rtęci nie powinna przekraczać $30,0 \text{ }\mu\text{g/m}^3$;
- 5) temperatura punktu rosy wody przy ciśnieniu $5,5 \text{ MPa}$ powinna wynosić:
 - a) od dnia 1 kwietnia do dnia 30 września nie więcej niż $+3,7^\circ\text{C}$,
 - b) od dnia 1 października do dnia 31 marca nie więcej niż -5°C ;

- 6) ciepło spalania powinno wynosić nie mniej niż:
- 34,0 MJ/m³ – dla gazu ziemnego wysokometanowego grupy E o wartości liczby Wobbego z zakresu od 45,0 MJ/m³ włącznie do 56,9 MJ/m³,
 - 30,0 MJ/m³ – dla gazu ziemnego zaazotowanego podgrupy Lw o wartości liczby Wobbego z zakresu od 37,5 MJ/m³ włącznie do 45,0 MJ/m³,
 - 26,0 MJ/m³ – dla gazu ziemnego zaazotowanego podgrupy Ls o wartości liczby Wobbego z zakresu od 32,5 MJ/m³ włącznie do 37,5 MJ/m³,
 - 22,0 MJ/m³ – dla gazu ziemnego zaazotowanego podgrupy Ln o wartości liczby Wobbego z zakresu od 27,0 MJ/m³ włącznie do 32,5 MJ/m³,
 - 18,0 MJ/m³ – dla gazu ziemnego zaazotowanego podgrupy Lm o wartości liczby Wobbego z zakresu od 23,0 MJ/m³ włącznie do 27,0 MJ/m³.

2. Liczbę Wobbego, o której mowa w ust. 1, określa się jako stosunek ciepła spalania odniesionego do jednostki objętości paliwa gazowego do pierwiastka kwadratowego jego gęstości względnej, w tych samych warunkach odniesienia.

3. Przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych dostarczają paliwa gazowe z sieci dystrybucyjnej o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa, spełniające parametry jakościowe w zakresie intensywności zapachu, który powinien być wyraźnie wyczuwalny, gdy stężenie gazu ziemnego w powietrzu osiągnie wartość:

- 1,0% (V/V) – dla gazu wysokometanowego grupy E;
- 1,2% (V/V) – dla gazu zaazotowanego podgrupy Lw;
- 1,3% (V/V) – dla gazu zaazotowanego podgrupy Ls;
- 1,5% (V/V) – dla gazu zaazotowanego podgrupy Ln i Lm.

4. Parametry, o których mowa w ust. 1, są określone dla następujących warunków odniesienia:

- dla procesu spalania:
 - ciśnienie – 101,325 kPa,
 - temperatura – 298,15 K (25°C);
- dla objętości:
 - ciśnienie – 101,325 kPa,
 - temperatura – 273,15 K (0°C).

5. Na żądanie odbiorcy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych może dostarczać gaz ziemny o innych parametrach jakościowych niż określone w ust. 1, pod warunkiem że nie spowoduje to zakłóceń pracy w systemie gazowym.

6. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych, o których mowa w ust. 1, w punktach:

- wejścia do systemu przesyłowego gazowego w miejscu odbioru gazu ziemnego sprowadzonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach nabycia wewnątrzwspólnotowego lub importu, w zakresie:
 - zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej i siarki całkowitej – co najmniej raz na dobę,
 - temperatury punktu rosy wody – co najmniej raz na dobę,
 - ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę;
- sieci przesyłowej, w których możliwa jest istotna zmiana jakości gazu ziemnego, oraz w punktach odazotowania, w zakresie ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę.

7. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych, o których mowa w ust. 1 i 3, w punktach wejścia do sieci dystrybucyjnej gazowej, w których następuje mieszanie strumieni paliwa gazowego, o ile niemożliwe jest przypisanie wartości danej wielkości w danym punkcie na podstawie wartości określonej w innych punktach tej sieci lub sieci przesyłowej gazowej, do której jest ona przyłączona, w zakresie:

- zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej i siarki całkowitej – co najmniej raz w miesiącu;
- ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę;
- intensywności zapachu paliw gazowych – co najmniej raz na dwa tygodnie.

8. Przedsiębiorstwo energetyczne wydobywające gaz ziemny w kopalni wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych, o których mowa w ust. 1, w punktach wejścia do systemu przesyłowego gazowego w miejscu dostarczenia gazu ziemnego z kopalni, w zakresie:

- 1) zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej lub siarki całkowitej – co najmniej raz w miesiącu w przypadku wydobywania gazu ziemnego ze złoża zasiarzonego oraz raz na rok w przypadku wydobywania gazu ziemnego ze złoża niezasiarzonego;
- 2) zawartości par rtęci – co najmniej raz na 2 miesiące w przypadku wydobywania gazów ziemnych zawierających związki rtęci w ilości powyżej $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ oraz raz na rok w przypadku wydobywania gazów ziemnych zawierających związki rtęci w ilości do $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- 3) temperatury punktu rosy wody – co najmniej raz na tydzień;
- 4) ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę.

9. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się magazynowaniem paliw gazowych wykonuje badania poszczególnych parametrów jakościowych, o których mowa w ust. 1, w punktach wejścia do systemu przesyłowego gazowego w miejscu odbioru gazu ziemnego z podziemnych magazynów gazu, w zakresie:

- 1) zawartości siarkowodoru, siarki merkaptanowej i siarki całkowitej – co najmniej raz na rok w okresie odbioru gazu z magazynu lub co najmniej raz na miesiąc w przypadku gdy stwierdzi się, że zawartość siarkowodoru w gazie opuszczającym magazyn jest wyższa niż w gazie wprowadzonym do magazynu;
- 2) temperatury punktu rosy wody – co najmniej raz na tydzień w okresie odbioru gazu z magazynu;
- 3) ciepła spalania i górnej liczby Wobbego – co najmniej raz na dobę.

10. Przedsiębiorstwa energetyczne, o których mowa w ust. 8 i 9, niezwłocznie przekazują wyniki pomiarów parametrów jakościowych, o których mowa w tych ustępach, przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się przesyłaniem paliw gazowych.

§ 39. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych dokonuje bieżącej kontroli parametrów jakościowych w sposób umożliwiający prawidłowe rozliczenie użytkowników systemu gazowego.

2. W przypadku gdy nie zostały zachowane parametry jakościowe paliw gazowych, o których mowa w § 38, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych może odmówić przyjęcia takich paliw w celu ich przesłania, chyba że świadcząc usługę dodatkową, uzyska dla tych paliw parametry jakościowe, o których mowa w § 38.

§ 40. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych w celu dokonywania rozliczeń paliw gazowych może wyznaczyć obszary rozliczeniowe, w ramach których określi średnią ważoną wartość ciepła spalania paliw gazowych.

2. Pomiar ciepła spalania przeprowadza się w punktach systemu gazowego określonych przez operatora tego systemu.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych może przyjąć metodologię określania ciepła spalania paliw gazowych dla wyznaczonych obszarów, tak aby wyznaczona średnia wartość ciepła spalania paliw gazowych nie różniła się więcej niż o $\pm 3\%$ od wartości ciepła spalania paliw gazowych określonej w którymkolwiek punkcie danego obszaru.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych publikuje na swojej stronie internetowej wyniki pomiarów w punktach, o których mowa w ust. 2, oraz określoną dla danego obszaru rozliczeniowego wartość ciepła spalania paliw gazowych.

§ 41. Przedsiębiorstwo energetyczne w zakresie standardów jakościowych obsługi odbiorców odpowiednio do zakresu prowadzonej działalności:

- 1) przyjmuje od odbiorców zgłoszenia i reklamacje dotyczące dostarczania paliw gazowych z sieci gazowej;
- 2) rozpatruje wnioski lub reklamacje odbiorców w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, z wyłączeniem spraw określonych w pkt 4, które są rozpatrywane w terminie 14 dni od zakończenia stosownych kontroli i pomiarów;

- 3) pokrywa koszty badań parametrów jakościowych, o których mowa w § 38, nieodpłatnie udziela informacji dotyczących rozliczeń oraz aktualnych taryf;
- 4) na wniosek odbiorcy, dokonuje sprawdzenia dotrzymania parametrów jakościowych paliw gazowych dostarczanych z sieci gazowej, wykonując odpowiednie pomiary; w przypadku zgodności zmierzonych parametrów ze standardami określonymi w § 38 oraz w umowie koszty sprawdzenia i pomiarów ponosi odbiorca na zasadach określonych w taryfie;
- 5) na wniosek odbiorcy, z którym ma zawartą umowę, udziela bonifikaty za niedotrzymanie parametrów jakościowych paliw gazowych, o których mowa w § 38, w wysokości określonej w taryfie.

§ 42. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych zapewnia odczyty układów pomiarowych i przekazuje dane niezbędne do dokonania rozliczeń podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, umożliwia podmiotowi, z którym ma zawartą umowę o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji, wgląd do wskazań układu pomiarowego oraz dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczone paliwa gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych po zakończeniu dostarczania paliw gazowych, a także w razie wymiany układu pomiarowego w trakcie ich dostarczania wydaje podmiotowi, z którym zawarło umowę o świadczenie usługi przesyłania lub dystrybucji, dokument zawierający dane identyfikujące układ pomiarowy oraz udostępnia jego dane pomiarowe na dzień zakończenia dostarczania tych paliw lub demontażu układu pomiarowego.

4. Odbiorca ma prawo:

- 1) uczestniczenia w odczycie wskazań układu pomiarowego przed jego demontażem;
- 2) wglądu do wskazań układu pomiarowego oraz dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń za dostarczone paliwa gazowe, a także do wyników kontroli prawidłowości wskazań tego układu będących w posiadaniu przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się obrotem paliwami gazowymi.

§ 43. 1. Na żądanie odbiorcy przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych dokonuje sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego, którego jest właścicielem, nie później niż w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania.

2. Odbiorca, o którym mowa w ust. 1, ma prawo żądać laboratoryjnego sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego. Układ pomiarowy powinien zostać przekazany do badania laboratoryjnego w terminie 7 dni od dnia zgłoszenia takiego żądania przez odbiorcę.

3. Badania, o których mowa w ust. 2, przeprowadzane są w laboratorium badawczym posiadającym akredytację jednostki certyfikującej, uzyskaną na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2017 r. poz. 1226 oraz z 2018 r. poz. 650).

4. Odbiorca pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego wykonanego na jego żądanie tylko w przypadku, gdy nie stwierdzono nieprawidłowości w działaniu elementów układu pomiarowego.

5. W ciągu 30 dni od dnia otrzymania wyniku badania laboratoryjnego, o którym mowa w ust. 2, odbiorca może zlecić wykonanie dodatkowej ekspertyzy badanego uprzednio układu pomiarowego. Przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych umożliwia przeprowadzenie takiej ekspertyzy.

6. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działaniu układu pomiarowego, z wyłączeniem nielegalnego poboru paliwa gazowego, przedsiębiorstwo energetyczne pokrywa koszty sprawdzenia prawidłowości działania układu pomiarowego oraz badania laboratoryjnego, o których mowa w ust. 2, a także dokonuje na własny koszt korekty należności za dostarczone paliwo gazowe na zasadach i w terminach określonych w taryfie.

§ 44. 1. Odbiorca paliw gazowych umożliwia sprawdzenie prawidłowości działania układu pomiarowego przedsiębiorstwu energetycznemu zajmującemu się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.

2. Odbiorca ponosi koszty sprawdzenia układu pomiarowego, którego jest właścicielem, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w jego działaniu.

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 45. Warunki przyłączenia wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres w nich oznaczony.

§ 46. 1. W przypadku punktów wejścia do systemu przesyłowego gazowego w miejscach odbioru gazu ziemnego z kopalń gazu ziemnego istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w których nie istnieją warunki techniczne do badania parametrów jakościowych zgodnie z wymogami rozporządzenia, częstotliwość badań parametrów jakościowych określona w § 38 ust. 8 stosuje się od dnia 1 stycznia 2012 r.

2. W przypadku punktów wejścia do systemu przesyłowego gazowego w miejscach odbioru gazu ziemnego z podziemnych magazynów gazu istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, w których nie istnieją warunki techniczne do badania parametrów jakościowych zgodnie z wymogami rozporządzenia, częstotliwość badań parametrów jakościowych określona w § 38 ust. 9 stosuje się od dnia 1 stycznia 2012 r.

§ 47. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.⁴⁾

³⁾ Rozporządzenie zostało ogłoszone w dniu 22 lipca 2010 r.

⁴⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyłączenia podmiotów do sieci gazowych, ruchu i eksploatacji tych sieci (Dz. U. poz. 1113), które zgodnie z art. 21 ustawy z dnia 4 marca 2005 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. poz. 552 oraz z 2006 r. poz. 1123) utraciło moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik do rozporządzenia Ministra Gospodarki
z dnia 2 lipca 2010 r.

**WYMAGANIA TECHNICZNE W ZAKRESIE PRZYŁĄCZANIA DO SIECI INSTALACJI SKROPLONEGO GAZU
ZIEMNEGO, INSTALACJI MAGAZYNOWYCH, SIECI PRZESYŁOWYCH LUB DYSTRYBUCYJNYCH
ORAZ GAZOCIĄGÓW BEZPOŚREDNICH**

1. Ogólne wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci

- 1.1. Określa się wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci przesyłowej gazowej i sieci dystrybucyjnej gazowej:
 - 1) urządzeń, instalacji i sieci podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej A, bezpośrednio przyłączanych do sieci przesyłowej gazowej;
 - 2) urządzeń, instalacji i sieci podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej A oraz grupy przyłączeniowej B podgrupy II, bezpośrednio przyłączanych do sieci dystrybucyjnej gazowej;
 - 3) urządzeń, instalacji i sieci podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej C.
- 1.2. Wymagania techniczne obowiązują wszystkie podmioty przyłączane lub występujące z wnioskiem o określenie warunków przyłączenia do sieci gazowej o ciśnieniu co najmniej 0,5 MPa.
- 1.3. Przyłączanie do sieci gazowej urządzeń, instalacji i sieci nowych podmiotów lub modernizacja urządzeń, instalacji i sieci podmiotów już przyłączonych nie może spowodować pogorszenia parametrów jakościowych paliwa gazowego określonych w § 38 rozporządzenia oraz warunków przesyłania lub dystrybucji paliwa gazowego w tych sieciach.
- 1.4. Szczegółowe wymagania techniczne dotyczące przyłączania do sieci przesyłowej gazowej lub sieci dystrybucyjnej gazowej określa operator systemu w instrukcji.

2. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci przesyłowej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej A

- 2.1. Urządzenia pomiarowe, w tym urządzenia do pomiaru ciśnienia oraz strumienia objętości paliwa gazowego, zainstalowane w punkcie odbioru tego paliwa z sieci przesyłowej gazowej powinny spełniać wymagania określone przez operatora systemu przesyłowego.
- 2.2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci przesyłowej gazowej powinny być zainstalowane:
 - 1) układy zabezpieczające urządzenia punktu wyjścia z systemu przesyłowego przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego;
 - 2) urządzenia zabezpieczające przed przepływem rewersyjnym, jeśli podmiot przyłączany pobiera paliwo bez dodatkowej redukcji;
 - 3) urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję danych o strumieniu objętości i ciśnieniu tego paliwa, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 5.
- 2.3. Za zainstalowanie urządzeń, o których mowa w pkt 2.1 i 2.2, odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych.
- 2.4. Urządzenia i instalacje podmiotów przyłączanych powinny być wyposażone w urządzenia regulacji ciśnienia oraz zabezpieczające przed nadmiernym wzrostem ciśnienia. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada podmiot przyłączany.
- 2.5.⁵⁾ Urządzenia i instalacje podmiotów przyłączanych inne niż określone w pkt 2.6 i 2.7 nie mogą być przyłączane do sieci przesyłowej gazowej.
- 2.6.⁶⁾ Urządzenia i instalacje o mocy przyłączeniowej 45 000 m³/h lub większej nieprzyłączone do sieci gazowej dystrybucyjnej mogą być przyłączone do sieci przesyłowej o średnicy mniejszej niż DN 1300.
- 2.7.⁶⁾ Urządzenia i instalacje służące wyłącznie do zasilania pojazdów gazem ziemnym, niezależnie od ich mocy, mogą być przyłączane do sieci gazowej przesyłowej o średnicy mniejszej niż DN 1300.

⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 lit. a rozporządzenia Ministra Energii z dnia 10 stycznia 2017 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków funkcjonowania systemu gazowego (Dz. U. poz. 150), które weszło w życie z dniem 8 lutego 2017 r.

⁶⁾ Dodany przez § 1 pkt 1 lit. b rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

3. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci dystrybucyjnej gazowej urządzeń i instalacji podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej A i B podgrupy II

- 3.1. Urządzenia pomiarowe, w tym urządzenia do pomiaru ciśnienia oraz strumienia objętości paliwa gazowego, zainstalowane w punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny spełniać wymagania określone przez operatora systemu dystrybucyjnego w instrukcji.
- 3.2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane układy filtracyjne oraz układy zabezpieczające urządzenia pomiarowe przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego oraz przed przepływem rewersyjnym.
- 3.3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci dystrybucyjnej gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 5.
- 3.4. Za zainstalowanie urządzeń, o których mowa w pkt 3.1–3.3, odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych.
- 3.5. Urządzenia i instalacje podmiotów przyłączanych powinny być zabezpieczone przed nadmiernym wzrostem ciśnienia. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada odbiorca końcowy paliw gazowych.

4. Wymagania techniczne w zakresie przyłączania do sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej gazowej urządzeń, instalacji i sieci podmiotów zaliczanych do grupy przyłączeniowej C

- 4.1. Wymagania techniczne w zakresie przyłączenia do sieci gazowej urządzeń, instalacji i sieci podmiotów zajmujących się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych:
 - 4.1.1. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane układy zabezpieczające urządzenia punktu wyjścia z systemu przesyłowego przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego.
 - 4.1.2. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia zabezpieczające przed przepływem rewersyjnym, jeśli podmiot przyłączany pobiera paliwo bez dodatkowej redukcji.
 - 4.1.3. W punkcie odbioru paliwa gazowego z sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję do odpowiedniego przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 5.
 - 4.1.4. Za zainstalowanie urządzeń, o których mowa w pkt 4.1.1 i 4.1.2, odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych, do którego sieci jest przyłączana inna sieć gazowa.
 - 4.1.5. Sieć gazowa przyłączana do sieci o wyższym ciśnieniu powinna być wyposażona w urządzenia do regulacji ciśnienia oraz urządzenia zabezpieczające przed jego nadmiernym wzrostem. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych w przyłączanej sieci.
 - 4.1.6. Przyłączana sieć dystrybucyjna gazowa powinna być wyposażona w urządzenia i instalacje do nawaniania w celu zapewnienia parametrów intensywności zapachu zgodnie z § 38 rozporządzenia. Za zainstalowanie tych urządzeń odpowiada przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych.
 - 4.1.7.⁷⁾ Do sieci przesyłowej gazowej o średnicy DN 1300 lub większej mogą być przyłączane wyłącznie urządzenia i instalacje, z wykorzystaniem których prowadzona jest działalność w zakresie przesyłania paliw gazowych.
- 4.2. Wymagania techniczne dla przyłączenia do sieci gazowej instalacji magazynowania paliw gazowych oraz instalacji skroplonego gazu ziemnego:
 - 4.2.1. Urządzenia pomiarowe, w tym urządzenia do pomiaru ciśnienia, strumienia objętości oraz parametrów jakościowych paliwa gazowego, zainstalowane w punkcie wprowadzania paliwa gazowego do sieci gazowej powinny spełniać wymagania określone przez operatora systemu gazowego w instrukcji.

⁷⁾ Dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

- 4.2.2. W punkcie wprowadzania paliw gazowych do sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające uzdatnianie paliwa gazowego do parametrów określonych w § 38 rozporządzenia, układy zabezpieczające urządzenia punktu wejścia do systemu przesyłowego przed nadmiernym wzrostem przepływu paliwa gazowego oraz przed przepływem rewersyjnym.
- 4.2.3. W punkcie wprowadzania paliwa gazowego do sieci gazowej powinny być zainstalowane urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję danych o strumieniu objętości i ciśnieniu paliwa gazowego oraz parametrach jakościowych, zgodnie z wymaganiami określonymi w pkt 5 oraz instrukcji.
- 4.2.4. Za zainstalowanie urządzeń, o których mowa w pkt 4.2.1–4.2.3, odpowiada odpowiednio operator przyłączanej instalacji magazynowania paliw gazowych lub instalacji skroplonego gazu ziemnego.

5. Układy pomiarowe powinny być zgodne z obowiązującymi przepisami oraz spełniać wymagania określone przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych.

6. Wymagania techniczne dla systemów telekomunikacji i wymiany informacji

- 6.1. Urządzenia, instalacje i sieci podmiotów przyłączonych do sieci gazowej powinny być wyposażone w urządzenia telemetryczne niezbędne do przekazywania do operatora systemu gazowego właściwego dla miejsca przyłączenia:
 - 1) bieżących wartości parametrów mierzonych w danym punkcie wprowadzania paliwa gazowego lub jego odbioru, w szczególności informacji o strumieniu objętości i ciśnieniu tego paliwa;
 - 2) danych pomiarowych niezbędnych do dokonywania rozliczeń, zgodnie z wymaganiami określonymi przez operatora systemu w instrukcji.
- 6.2. Systemy teleinformatyczne wykorzystywane:
 - 1) do wymiany informacji niezbędnych dla bilansowania systemu, prowadzenia ruchu sieciowego, rozliczeń powinny zapewnić wymagane bezpieczeństwo, poufność i niezawodność przekazywania informacji;
 - 2) przez operatorów systemów gazowych do prowadzenia ruchu sieciowego powinny umożliwiać wzajemną wymianę danych dotyczących prowadzenia tego ruchu.
- 6.3. Systemy telekomunikacyjne i teleinformatyczne powinny być zabezpieczone przed negatywnymi skutkami awarii sieci elektroenergetycznej i wyposażone w układy podtrzymujące ich funkcjonowanie w razie wystąpienia awarii.